

výpovědi měl účinek pro zaměstnance. Míní dále, že právě spolupůsobením organizací nastoupila oboustranná závaznost pracovního řádu, o čemž však již bylo řečeno, co bylo třeba. Podle názoru odvolacího soudu (v souhlasu s bohatou praxí živnostenských soudů) nestačí však takové vyhlášení vzhledem k ustanovení § 88 a) živn. ř. Při tom nemá odvolací soud za to, že by bylo nutným přečtení nebo doručení pracovního řádu každému jednotlivému nastupujícímu pomocnému dělníku (nebo celým jich skupinám), nýbrž vyžaduje jako nejmenší míru zákonem požadovaného vyhlášení poukaz k tomu, že jest v závodě pracovní řád. Totéž stanovisko zastávalo i dřívější ministerstvo obchodu v nařízení ze dne 3. července 1897, čís. 36613 čís. 134 úř. listu, jež jest otištěno u § 88 živn. ř. vydání Kompas. Ježto však vyhlášení v míře právě uvedené se nestalo — zmíněné min. nařízení praví jasně a výslovně, že pouhé vyvěšení nestačí, nelze použití pracovního řádu a jeho § 12 na žalobce při zrušení pracovního poměru bez výpovědi, k jehož opodstatnění nebylo zákonných důvodů (§ 82 živn. ř., § 1162 obč. zák.). Žalobní nárok jest tudíž po právu (§§ 77, 84 živn. ř., § 1162 b), 1159 b) obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka uplatňující pouze dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. nevyvrátila správné důvody odvolacího soudu, k nimž se jen dokládá, že předpis § 88 a) živn. ř., podle něhož musí pracovní řád každému jednotlivému do služebního poměru vstupujícímu dělníku býti oznámen, jest rázu velícího. Nutno tedy tohoto předpisu přesně dbáti, mají-li se ustanovení pracovního řádu státi ve příčině toho kterého zaměstnance účinnými. V souzeném případě předpisu tomu vyhověno nebylo a nemůže se tudíž žalovaný ustanovení § 12 pracovního řádu v neprospěch žalobcův dovolávat.

Čís. 9146.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Zahradnický pomocník v hotelu spadá pod § 12, první odstavec, zákona, domovník pod § 12, druhý odstavec, zákona.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1929, Rv I 1922/28.)

Žalobce, zahradník v hotelu žalovaných ve světových lázních, domáhal se na žalovaných úplaty za práci přes čas. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci 3.165 Kč, odvolací soud odvolání žalovaných nevyhověl, odvolání žalobce pak vyhověl potud, že mu přisoudil 5.779 Kč.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalovaných žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. jest oprávněn, pokud dovolatelé vytýkají, že nižší soudy neposoudily věc správně v otázce, zda žalobce patří mezi zaměstnance naznačené v § 12 zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. Nižší soudy zodpověděly tuto otázku záporně, v čemž jim nelze dáti za pravdu. O tom není sporu, že žalobce byl u žalovaných, hotelierů v zahradní kavárně v Karlových Varech, zaměstnán jako zahradnický pomocník za měsíční mzdu 300 Kč, pokud se týče 400 Kč, kterou dostával hotově mimo celou stravu a byt, a že vykonával v podniku žalovaných kromě prací zahradnických i jiné vedlejší práce, k nimž patřilo hlavně shrabování a čištění prostorů určených k užívání pro lázeňské hosty. Podle zjištění nižších soudů mohl žalobce v údobích, za něž se domáhá odměny za práci přes čas, zdolati práce ryze zahradnické v osmi hodinách denně; byl-li tedy nucen překročiti normální osmi-hodinnou dobu pracovní, stalo se tak za účelem vykonání oněch prací vedlejších. Na tyto vedlejší — ne zahradnické — práce potřeboval žalobce podle zjištění nižších soudů tři hodiny denně. Byly to práce, jež by jinak patřily do oboru činnosti domovníkovy. Podle toho pracoval žalobce ve službách žalovaných v údobích, za něž požaduje odměnu za práce přes čas, celkem 11 hodin denně. Podle prvního odstavce § 12 zákona čís. 91/18 sb. z. a n. náleží osobám zaměstnaným a bydlícím v domácnosti zaměstnavatelově a na delší dobu než na měsíc najímaným ve 24 hodinách odpočinek 12 hodin. Zbývá tedy u těchto zaměstnanců na práci 12 hodin denně a mohlo by se u nich mluvíti o práci přes čas teprve, kdyby pracovali déle než 12 hodin denně. Totéž platí podle druhého odstavce § 12 ve příčině osob najatých ke služebním úkonům nepravidelně konaným a nepatrně namáhavým. Jak vyložilo ministerstvo sociální péče ve výnosu ze dne 21. března 1919, č. j. 4751/III-19, nečiní ustanovení § 12 rozdílu mezi osobami zaměstnanými při zemědělství, živnostech a průmyslu, soukromých domácnostech, ústavech soukromých a veřejných a sluší pod ustanovení odstavce druhého § 12 počítati zejména i domovníky. Ať se tedy pohlíží na žalobce, pokud vykonával práce zahradnické, jako na zaměstnance zemědělského nebo se zřetelem na vztah prostorů zahradních k živnosti kavárenské jako na zaměstnance patřícího k této živnosti, sluší ho v každém případě za zjištěné skutečnosti, že dostával v podniku žalovaných mimo peněžitou mzdu také celou stravu a byt, řaditi mezi zaměstnance, na něž se vztahuje první odstavce § 12. Pokud žalobce vykonával práce domovnícké, platí proň ustanovení odstavce druhého téhož paragrafu. Žalobce byl tedy podle zákona povinen pracovati 12 hodin denně a, pracoval-li, jak zjištěno, jen 11 hodin, nemá zákonného nároku na odměnu za práci přes čas.

Čís. 9147.

Smlouva o odběr předplaceného periodického časopisu jest ve své podstatě smlouvou kupní, při které se platí kupní cena předem a časopis se dodává po vyjití.